

Kérem a következőt! Next please!

RENDELŐINTÉZET, BUDAPEST RÉVÉSZ UTCA
BUDAPEST ÉPÍTÉSZETI NÍVÓDÍJ OKLEVÉL 2009

SURGERY, RÉVÉSZ STREET, BUDAPEST
BUDAPEST AWARD FOR ARCHITECTURE, 2009

Építész / architect: **NAGY CSABA** Szöveg / text: **SIMON MARIANN** Fotók / photos: **BUJNOVSZKY TAMÁS**

Kérem a következőt! – ez a címe annak a rajzfilmnek, amelynek a két főszereplője: **Dr. Bubó, a bagoly, és az öt titkárnőként és ápolónőként segítő Ursula nővér, a nagydarab medve volt. A sorozatot a hetvenes évek közepén játszották a tévében, nagyjából akkor, amikor a Vízafogó lakótelep első üteme épült, és amikor az orvosi rendelő is elkészült a Révész utcában.**

A tízemeletes panelházakból jól rá lehetett látni a földszintes épületre, amelynek U alakú elrendezése bár tisztán kivehető volt, mégis valószínűtlen, hogy a formának bármi köze lett volna Ursula nővérhez. 2007-ben úgy döntött az önkormányzat, hogy az épület megérett a felújításra és a korszerűsítésre. A rekonstrukcióként indult projektből menet közben teljes átépítés lett. Az épület a megtartott felnőtt és gyermekrendelőn túl számos új funkcióval bővült: ide került a felnőtt és a gyermekügyelet, a fertőző beteg elkülönítő, a védőnői szolgálat, és a korábban a házhoz toldott gyógyszerár is bekerült az épület tömegébe. Az új elrendezés maximálisan kihasználta a szabadonálló beépítést: a három meghatározó elem – a két rendelő és

a gyógyszerár – a Révész utcáról, a fő megközelítési irányból nyílik, de a többi funkció is mind külön bejáratot kapott a két oldalsó homlokzaton. A hátsó front csak megvilágításra szolgál, mint ahogyan az immár E alakú épületforma szarainak belső homlokzata is, így jut természetes fényhez és szellőzéshez minden helyiség. A várótermek az épületrészek középső traktusába kerültek, és bár a végigfutó felülvilágítókon át kellő fényt kapnak, a terük helyenként kibővül a belső udvarok felé, ahová kitekintve a zöldet látni.

Az épület formája – ötödik homlokzata – U alakról E-re váltott, bár az építészek szándéka nem egészen ez volt. A terveken (és az iroda honlapján) szereplő meandervonal hatásos gesztusa elveszett

a megvalósítás során. A hiányát nem annyira a tetőfelülnézetben érezni, mint az alaprajzi elrendezésben: a felnőtt rendelő váróterme és a felülvilágító még végigfut az épületen, de a gyerekrendelőnél ugyanez már elakad félúton, míg a gyógyszerértári bejáratnál nincs is, ami elinduljon. Az utcáról nézve az épület anyaga dominál, a fa alapú és hatású kompaktlemez, amely – ma így szokás – nem leplezi, hogy burkolat: jól látszanak az egyes táblákat elválasztó fugák, közelebről a rögzítések is. A táblák mérete is változó: a rajzolatot a vízszintesek és a függőlegesek között megjelenő – igaz, mindig azonos szögben dőlő – ferde vonalak adják. Ugyanezek a finom törések köszönnek vissza a homlokzatok záródásánál és az alaprajzi kontúr elmozdulásainál. A

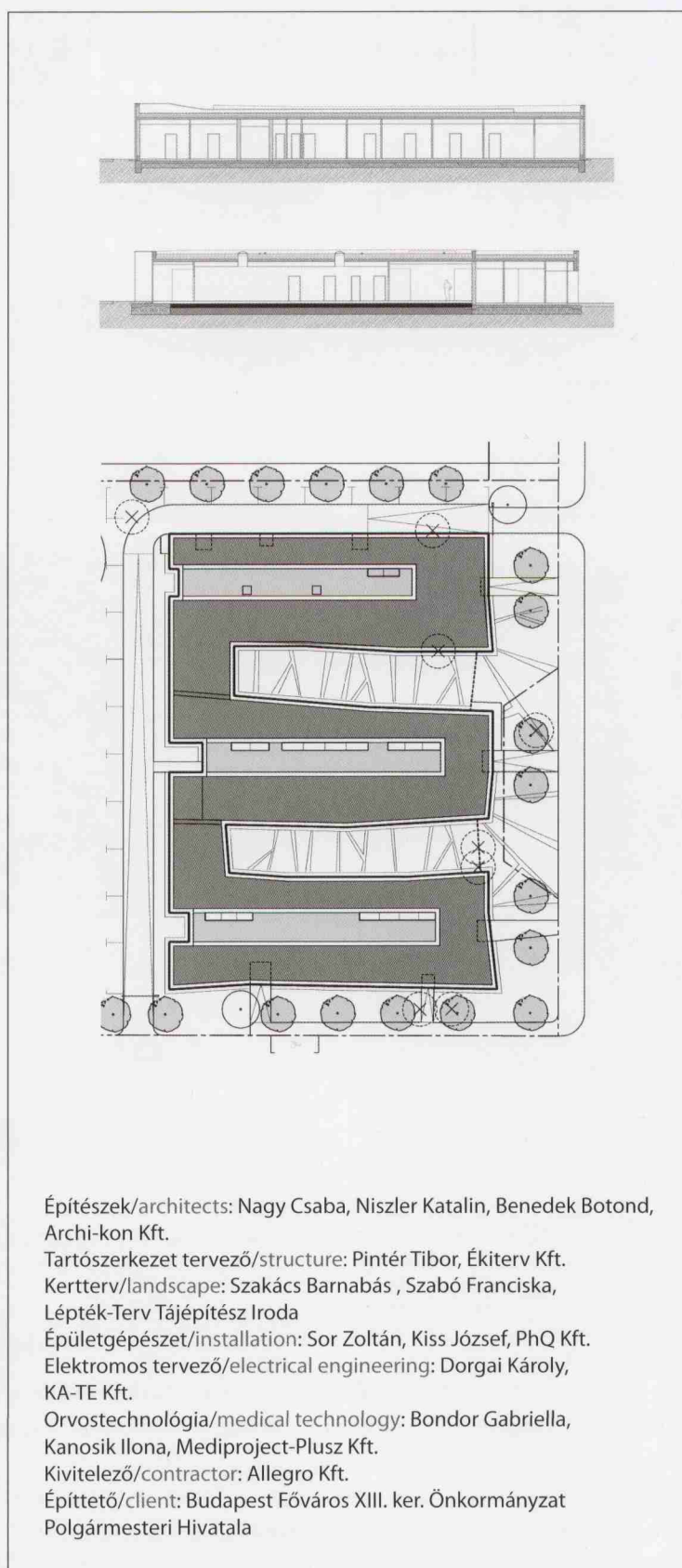
játék, melynek részei a világosbarna felületet időnként megtörtő türkiz színű üvegtáblák, a sok fehér és az igényes feliratok is, csak közelről értelmezhető, messzebről az épület egy finom, puha, és a fának köszönhetően meleg tapintású tárgyra emlékeztet. Ez így rendjén is van, hiszen ha már orvosi rendelőbe kell menni, legalább a ház, a hely barátságos legyen.

Az épület tárgyyszerűsége, a részletek és a megmunkáltság hangsúlyozása mellett szóló érv lehet a lakótelepi környezet is. A tizemeletesek valós nyersesége és szabályossága mellett a faház-tárgy játékosága érezhető kontrasztot képez. Az épület azonban nem a panelházak egységes környezetében áll, hanem a száz év alatt

összegyűlt épület-tárgyak semmi által sem rendezett közegében. Van itt málló vakolatú lakóház a századfordulóról, lepusztult gimnázium a nyolcvanas évekből, és frissen felújított loft, építkezési daru az egyik irányban, az Elektromos Művek transzformátor telepe a másikban. „Egy ház tetején alumínium kémények tűntek fel, és velük a sok, tárgyakkal kapcsolatos gondolatfoszlány között egy pillanatra feltűnt a design tehetetlenségére vonatkozó is: milyen kisdéd és erőtlén a design a nagy tárgyözönben...”¹ – írta Janáky István egy 1974-ben átadott épülete kapcsán. A strukturálatlan halmazban a finom faház-tárgy könnyen barakkknak tűnhet.

¹ Janáky István: Egy műtárgy megközelítése. *Mozgó Világ*, 1981. május

From the ten-storey prefab houses one can have a full view of the single-storey U-shaped building of the surgery building. In 2007 the local authority decided it was time to have it reconstructed and updated. Launched as a reconstruction, the project evolved into a complete remodelling. Preserved as a surgery for children and adults, it has been enriched with a number of new functions and thus now houses the all-night surgery for children and adults, an infectious ward, a district nurses' surgery as well as the pharmacy previously attached to the structure. The new design made the best use of this free-standing development: the three main components – two surgeries and a pharmacy – open from the primary direction of access from Révész Street, but also the new functions have now entrances of their own on the lateral facades. The waiting rooms have been moved into the centre, and even though they receive enough light through the skylights, their space tends to widen out here and there toward the cortiles revealing green areas if we look in their directions.

Építésszek/architects: Nagy Csaba, Niszler Katalin, Benedek Botond, Archi-kon Kft.

Tartószerkezet tervező/structure: Pintér Tibor, Ékiterv Kft.

Kertterv/landscape: Szakács Barnabás, Szabó Franciska, Lépték-Terv Tájépítész Iroda

Épületgépészet/installation: Sor Zoltán, Kiss József, PhQ Kft.

Elektromos tervező/electrical engineering: Dorgai Károly, KA-TE Kft.

Orvostechnológia/medical technology: Bondor Gabriella, Kanosik Ilona, Mediproject-Plusz Kft.

Kivitelező/contractor: Allegro Kft.

Építtető/client: Budapest Főváros XIII. ker. Önkormányzat Polgármesteri Hivatala